

Et *Mindretal* (Venstre) ønsker at udtale følgende:

Udvalget, der efter Venstres Anmodning til Regeringen af 7. December 1933 blev nedsat den 19. Februar 1934 „til Undersøgelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt en yderligere Sanering af Landbrugets Gældsforhold er mulig“, udtaler i sin Betænkning Side 4, at „Landbrugets Forrentningsevne og dets Mulighed for at bære den nuværende Gældsbyrde er, foruden af Gældens Størrelse, afhængig af dens *Rente- og Afdragsvilkår*, Bevægelsen i *Produktionsomkostningerne* og Bevægelsen i *Produktpriserne*“.

Udvalget peger paa, at Foranstaltninger paa visse af disse Omraader er foretaget, „men denne Lovgivning maa formentlig paa visse Omraader betegnes som værende af *henholdende* eller *indledende* Karakter“.

Der peges paa, at ved den gennemførte Sukkerordning, Kornordning, Kødordning, Smørordning o. s. fr. „er Følgen blevet, at nogle Egne gennem de prishævende Foranstaltninger har faaet en relativ større Hjælp end andre, og at Rentabilitetsmulighederne er blevet forskellige fra Egn til Egn og for de forskellige Driftstyper og Størrelsesgrupper af Brug“.

Følgen af disse med de faktiske Forhold nøje overensstemmende Udtalelser maatte efter Mindretallets Opfattelse blive, at Opgaven: en endelig Sanering af Landbrugets Gældsforhold, optoges paa et flersidigt Grundlag med det Formaal for Hovederhvervet at tilvejebringe Ligelighed — saa vidt gørligt — i Eksistensmulighed mellem de forskellige Egne og forskellige Typer samt mellem Landbruget og andre Erhverv.

Thi med Rette paapeger Udvalget, at trods de forskellige Foranstaltninger, der er truffet — og Mindretallet undlader ikke at fremhæve, at blandt disse har Krønesænkningen af Januar 1933 været af størst Betydning baade for Landbrug og Byerhverv —, saa har dog „samtidig med, at Forholdene har udviklet sig i ugunstig Retning for Landbruget, Byerhvervene i

Danmark paa Grund af den skildrede Omlægning af Erhvervslivet haft forholdsvis langt bedre Kaar — —.“

Vel fremhæver Udvalget, at „det ligger uden for menneskelig Evne at fastslaa, hvilke Rentabilitetsmuligheder det danske Landbrug vil have i de kommende Aar“, en Paastand, hvorom alle vel kan enes; men ud fra de bestaaende Tilstande byder Nødvendigheden dog, hvad ogsaa alle erkender, at en afgørende og omfattende Indsats gøres for at opnaa Ændring i de for en meget stor Part af Landbruget bestaaende ulykkelige økonomiske Tilstande, der er en Følge af Verdensprisfaldet paa Landbrugsprodukter og af den Selvforsyningspolitik, der raader overalt.

Udvalget er imidlertid vejet tilbage for at tage den almene Opgave op, men har „begrænset sin Opgave til at overveje, hvorledes det vil være muligt for *den nærmeste Fremtid* at gennemføre den Lettelse af Byrderne, som menes at være strengt nødvendig for de Ejendomme, der er saa stærkt forgældede, at Ejerne ikke ved egne Kræfter kan antages at være i Stand til at føre Bedriften videre“. Man standser ved Understøttelser i Stedet for at søge Indtjeningssevnen forøget.

Og desværre har Regeringen sluttet sig til denne Opfattelse.

Gennem Lovgivningen af Oktober 1931 og Juni 1932 blev der ydet Statsbidrag til Betaling af Landbrugets Skatter, først og fremmest de kommunale; til Overenskomsten af Januar 1933 knyttedes en ekstra Statsindkomstskatteudskrivning til Nedsættelse af Amtskatterne, Foranstaltninger, der tilligemed Henstands- og Moratorielovgivning har tjent til at bevare Hjem og Bedrift for et meget stort Tal af Landbrugere, men som naturnødvendigt maatte være af midlertidig Karakter paa Hovedpunkter, og som hvilede paa den Forudsætning, at Krisen vilde blive kortvarig. De har bragt øjeblikkelig Hjælp, men ikke varig Forbedring af Landbrugets Forhold.

Kun Krønesænkningen af Januar 1933 og Konverterings- og Prispolitikken af December 1933 tog videre Sigte, betød varig Let-